

6

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto Alppilassa osoitteessa Sturenkatu 6 sijaitsevaan Åshöjdens grundskola-koulurakennukseen sijoittuvien erityisopetustilojen hankesuunnitelmasta

Pöydälle 29.10.2024

HEL 2024-013677 T 10 06 00

Lausuntoehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 15.10.2024 päivätystä Åshöjdens grundskolan erityisopetustilojen hankesuunnitelmasta (liite 1).

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuutta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovituissa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannuseuran ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa 15.10.2024 päivätystä Åshöjdens grundskolan erityisopetustilojen hankesuunnitelmasta. Kohde sijaitsee osoitteessa Sturenkatu 6, Alppilan kaupunginosassa. Hankkeessa toteutetaan tilat pidennetyn oppivelvollisuuden erityisluokkien toiminnan tarpeisiin. Tilat toteutetaan toiminnallisena muutoshankkeena Åshöjdens grundskola-koulurakennukseen, josta vapautuu tilaa yläkoulun ja musiikin painotetun opetuksen siirtyessä Käpylään Kottby grundskolan -kouluun. Pidennetyn oppivelvollisuuden oppi-

laiden ruotsinkieliset erityisluokat siirtyvät ruotsinkielisen jaoston päätöksen (7.11.2023, §41) mukaisesti Zacharias Topeliusskolan-koulusta Åshöjdens grundskola -kouluun.

Tilat osoitteessa Sturenkatu 6 mitoitetaan 56:lle vuosiluokkien 1-9 erityisluokan oppijalle ja yhteensä 194 esiopetuksen ja perusopetuksen vuosiluokkien 1-6 oppijalle. Yhteensä toimipisteen tiloissa voidaan järjestää esi- ja perusopetusta yhteensä 250 oppijalle.

Erityisluokat koostuvat toiminta-alueittain opiskelevista oppijoista (TOI) ja yksilöllisten tavoitteiden mukaan opiskelevista (POY) oppijoista. Zacharias Topeliusskolanissa näitä erityisluokkia on kutsuttu TOINI-luokiksi. Tässä päätöksessä viitataan termillä erityisluokka edellä mainittuihin erityisryhmiin.

Perustelut tilahankkeen mitoitukselle on ilmoitettu tarveselvityksessä ja erityisen tuen oppijoiden osalta siihen ei ole tullut muutoksia. Erityisoppilaiden palvelu on kaupunkitasoista palvelua, joka palvelee osin myös lähikuntia.

Poiketen tarveselvityspäätöksestä, koko kiinteistön yhteenlaskettu enimmäisoppilasmäärä mitoitetaan enintään 250 oppijaan. Tämä rajaus johtuu hankesuunnittelun aikana ilmenneistä rakennuksen asettamista teknisistä reunaehdoista. Rakennuksen kapasiteetin nostaminen tämän hankkeen yhteydessä aiheuttaisi laajoja muutostöitä, jotka eivät olisi tämän hankkeen aikataulun ja kustannusten puitteissa tarkoituksenmukaisia.

Vuoden 2022 väestöennusteen mukaan ruotsinkielisten 6–12-vuotiaiden määrä kasvaa Åshöjdenin ja Kottbyn peruskoulujen oppilaaksiottoalueilla ennustekauden aikana. Koulujen tilat riittävät nyt ennustetulle lapsimäärälle ja ennakoidulle palveluun osallistuvien suomen- ja muunkielisten oppilaiden määrälle. Oppilaaksiottoalueiden väestökehitystä tulee tarkastella vuosittain ja tarvittaessa huomioida väestökehityksen vaikutus oppilasmäärien tasaamiseen eri oppilaaksiottoalueiden välillä.

Koulun käytössä on ollut osoitteessa Sturenkatu 6 sijaitsevan koulurakennuksen lisäksi väliaikaisia lisätiloja osoitteessa Sturenkatu 2, joista luovutaan vuoden 2025 elokuuhun mennessä.

Alppilaan osoitteeseen Sturenkatu 6 toteuttavat tilat suunnitellaan otettavan käyttöön kalustettuina tammikuuhun 2026 mennessä. Tilojen käyttöönoton mahdollinen myöhästyminen aiheuttaa haittaa toiminnan järjestämiselle ja voi aiheuttaa lisäkustannuksia toimialalle.

Hanke on esitelty kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstölle 14.8.2024. Liitteenä oleva työsuojelun lausunto huomioidaan jatkosuunnittelussa.

Hankkeessa toteutettavan fyysisen oppimisympäristön avulla edistetään perustietojen ja -taitojen oppimista, hyvinvointia sekä vähennetään sisäilmaongelmia ja parannetaan rakennuskannan energiatehokkuutta kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti.

Palvelutiloilla parannetaan lasten ja nuorten arkea

Tilahankkeen tavoitteena on turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen oppimisympäristö, jonka monikäyttöiset tilat tukevat sekä oppijoiden että henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tilat ja piha suunnitellaan esteettömäksi ja kaikille oppijoille sopivaksi, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi.

Piha-alueet varustetaan leikkivälinein edistämään liikunnallisuutta ja opetussuunnitelmien tavoitteita ja niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana. Erityisesti suunnittelussa on kiinnitetty huomiota erityisoppilaille soveltuviin ratkaisuihin ja varusteluun. Henkilökuntaa ja oppilaita osallistetaan pihan suunnitteluun.

Piha-alueiden suunnittelussa parannetaan pihan toiminnallisuutta kaikille oppilaille, parannetaan piha-alueen viihtyisyyttä liikennemelua vaimentavin rakentein ja huomioidaan erityisoppilaiden saattoliikenteen turvalliset järjestelyt. Piha-alueiden suunnittelussa säilytetään mahdollisimman paljon tontilla olevaa kasvillisuutta ja täydennetään nykyisiä istutusvyöhykkeitä.

Tarkoituksenmukaisella lukituksella ja kulunvalvonnalla varmistetaan edellytykset liikuntasalin asukaskäytölle.

Tilaratkaisut tukevat varhaiskasvatussuunnitelman ja peruskoulun opetussuunnitelman toteuttamista

Hankkeessa toteutetaan pedagogisesti toimivat, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut ja monikäyttöiset tilat olemassa olevan rakennuksen puitteissa. Tilat suunnitellaan suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa.

Hankkeen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Kaupunkiympäristön toimialan laatiman kustannusarvion mukainen enimmäishinta on 3 150 000 euroa (alv 0 %). elokuun 2024 kustannustasossa.

Kaupunkiympäristön toimialan mukaan hankkeen kustannuksia nostavia tekijöitä ovat muun muassa: pieni hankeko, runsas pihavarustus, pihalle toteutettava melumuuri, louhintatyöt, haastavat työmaajärjestelyt johtuen mm. ahtaasta rakennuspaikasta liikenteen keskellä.

Hankesuunnitelman mukainen kokonaisvuokra-arvio on noin 116 900 euroa/kk eli noin 1 403 000 euroa vuodessa (30,94 euroa/m²/kk). Neliövuokran perusteena on 3780 htm². Kasvatuksen ja koulutuksen käyttöön tulevien tilojen varustus on valtakunnallista perustasoa, mikä ei nosta hankkeen kustannustasoa. Lopullinen vuokra tarkentuu hankkeen toteutuneiden kustannusten mukaan hankkeen valmistuttua.

Nykyinen vuokra on noin 1 042 800 euroa/ vuosi, joten arvioitu vuokrankorotus on vuositasonalla 360 000 euroa (7,96 euroa/m²/kk).

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan 180 000 euroa, tietohallinnon hankintoihin 32 400 euroa ja muuttokustannuksiin 20 000 euroa.

Väistötiloja ei tarvita

Muutostyöt vaiheistetaan siten, että nykyinen toiminta voi toimia tiloissa ja näin ollen väistötiloja ei tarvita. Nykyisestä toiminnasta vuosiluokat 7-9 ja musiikin painotettu opetus siirtyvät Kottby grundskolan -koulun yhteyteen kesällä 2025 eli ennen muutostöiden alkamista. Erityisoppilaiden toiminta siirtyy hankkeessa toteutettaviin tiloihin vasta niiden valmistuttua.

Aikaisemmat päätökset, osallistaminen ja muu valmistelu

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto on päättänyt (7.11.2023, § 41) ruotsinkielisten erityisluokkien siirtymisestä Zacharias Topeliuskolan-koulusta Åshöjdens grundskolan -kouluun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt 11.6.2024 Åshöjdens grundskola-koulurakennukseen osoitteeseen Sturenkatu 6 sijoittuvien erityisopetustilojen tarveselvityksen. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto on esittänyt lautakunnalle päätöksessään 4.6.2024 osoitteessa Sturenkatu 6 sijaitsevien erityisopetustilojen tarveselvityksen hyväksymistä.

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydes-

sä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, kaupunginmuseon, katu- ja liikennesuunnittelun, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen edustajia, esteettömyysasiamiestä sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Koulujen ja esiopetuksen henkilökunta on laatinut pedagogisen suunnitelman. Osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja pedagogisen suunnitelman laatimiseen on toteutettu tavallista laajempaan. Käyttäjien pedagogisen tiimin työpajoja ja muita tapaamisia järjestetty ruotsinkielisten palvelujen pedagogisten asiantuntijoiden ohjauksessa. Työpajoista on raportoitu erikseen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruotsinkielisen jaoston kokouksessa 7.5.2024.

Käyttäjien osallistaminen suunnitteluun sitouttaa kaikki tahot suunnitelman tavoitteisiin. Zacharias Topelius skolan- ja Åshöjdens grundskolan -koulujen sekä esiopetuksen henkilöstön edustajat ovat osallistuneet hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Osallistamisen myötä saatu palaute on otettu huomioon suunnitelmien laadinnassa. Henkilökuntaa osallistetaan käyttäjäkokousten kautta suunnitelmien jatkekehittämiseen. Jatkosuunnittelun aikana tullaan järjestämään käyttäjäkokouksia mm. kalustuksesta.

Oppijoita tullaan osallistamaan piha- ja irtokalustesuunnitteluun lukuvuoden 2024-25 aikana. Osallistamisen toteuttaminen suunnitellaan yhteistyössä henkilöstön kanssa.

Henkilöstön ja huoltajien tiedotustilaisuudet on järjestetty 5.2.2024.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Hankkeessa toteutettavissa tiloissa erityisen tuen oppijoiden toiminta voidaan järjestää kaupunkitasoisesti yhdenvertaisesti. Asianmukaiset ja inkluusiota tukevat tilat parantavat erityisen tuen oppijoiden toimintaedellytyksiä ja oppimista.

Henkilökunnalla on mahdollisuus osallistua pedagogisesti tarkoituksenmukaisten ja sosiaalisesti turvallisten tilojen ja yhteisen toimintakulttuurin suunnitteluun. Tilojen ja toimintakulttuurin suunnittelun lähtökohdaksi on oppijoiden hyvinvoinnin, kasvun ja hyvien oppimisen edellytysten turvaamisessa. Henkilökunta tuntee lasten arjen, mikä on erityisen tuen oppijoiden tarpeiden mukaisten suunnitteluratkaisujen kannalta olennaista. Oppimistilat ja välituntihiha varustellaan monipuolisesti, että kaikki oppijat voivat osallistua omista lähtökohdistaan kouluyhteisön toimintaan ja vuorovaikutukseen muiden kanssa. Lisäksi muun muassa ruokailutiloissa huomioidaan erityisen tuen oppijoiden erityistarpeet.

Lapsille tarjotaan mahdollisuuksia vaikuttaa tilojen suunnitteluun irtokalustuksen ja pihojen osalta. Lasten osallistaminen toteutetaan yhteistyössä lapselle tutun henkilökunnan kanssa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Ulla Manninen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 22493
ulla.k.manninen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Åshöjdens grundskolanin Toini-tilat Hankesuunnitelma
- 2 Åshöjdens grundskola, hankesuunnitelman viitesuunnitelmat
- 3 Kustannusennusteen erittelyosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala